

فاطمه

زَهْرَا

لقب حضرت فاطمه (س) به معنی درخشانده یا درخشان است. اصل آن زَهْرَاء است که در فارسی همزه آخرش حذف شده است.

زَيْنَب

حاصل پیوند «زَین» + «آب» است به معنی زینتِ پدر.

رُقِيَّه

کوچک شده «رُقِيَّه» یا «رُقِيَّه» از ریشه ترقی است؛ یعنی بالارونده کوچک. برخی رقیه را به معنی دمنده افسون بر کسی نیز آورده‌اند.

آب بر آتش

اسم شما چیست؟ فاطمه، مریم، محمد، میثم یا ... دوست دارید بدانید نامتان چه معنی می‌دهد و ریشه‌اش چیست؟ در این شماره تعدادی از نام‌های دخترانه را که ریشه عربی دارند و شاید نام شما هم در میان آنها باشد، انتخاب کرده و به ریشه و معنی آنها پرداخته‌ایم.

فاطمه

معنای ظاهری فاطمه در بیشتر فرهنگ‌های لغت چنین آمده است: زنی که فرزند دوساله‌اش را از شیر گرفته باشد.

در صدر اسلام فاطمه نامی رایج بوده است؛ از جمله: فاطمه دختر پیامبر، فاطمه بنت آسد مادر حضرت علی (ع)، فاطمه بنت حمزه سیدالشهداء، فاطمه بنت عبدالله بن عمرو بن عمران بن مخزوم مادر بزرگ پیامبر.

حضرت محمد (ص) می‌فرمایند: «همانا دخترم فاطمه نامیده شد، زیرا خدا او، فرزندان او و دوستدارانش را از آتش بریده است.»

با این نگاه فاطمه به معنی کسی است که انسان‌ها را از آتش دوزخ می‌رهاند.

زَهْرَاء، حَوْرَاء، طَاهِرَه، اِنْسِيَه، بَتُول، تَقِيَه، حَبِيْبَه، حَوْرِيَه، رَاكِعَه، رَضِيَه، رِيْحَانَه، زَهْرَه، سَاجِدَه، سَعِيْدَه، صَابِرَه، صَادِقَه، طَبِيْبَه، عَارِفَه، عَالِيَه، عَزْرَاء، فَاضِلَه، فَرِيْدَه، كَرِيْمَه، كَوْتَر، كَوْكَب، مَطَهَّرَه، مَعْصُوْمَه، مَنْصُوْرَه، مَهْدِيَّه، نَاعِمَه، نَقِيَّه، وَحِيْدَه، نُوْرِيَّه، حَانِيَه، رَحِيْمَه، رَشِيْدَه، سَلِيْمَه، صَفِيَّه، مَحْدَثَه، حَكِيْمَه، فَهِيْمَه، حَنَانَه، مَرْضِيَه... نیز از لقب‌های حضرت فاطمه (س) هستند.

هَاجِر

این نام از جمله «ها أَجْرُكِ عَلِي دُعَائِك» گرفته شده است؛ یعنی ها أَجْرُكِ به صورت هَاجِر و سپس هَاجِر در آمده است. می‌گویند فرعون مصر در زمانی که حضرت ابراهیم (ع) و همسرش سارا در مصر بودند به چشم ناپاک به سارا نگریست. و وقتی به او اشاره کرد دستش خشک شد و پی برد او زنی عادی نیست. پس از سارا خواست که او را ببخشد و سارا از او درگذشت و دعا کرد، خداوند دعایش را برآورده کرد و دست فرعون خوب شد و در عوض دعا، فرعون کنیزی به او بخشید و گفت: «ها أَجْرُكِ عَلِي دُعَائِك». نام کنیز از روی این جمله هاجر شد. از این رو می‌توان آن را معادل «پاداش دعا» در نظر گرفت.

هَاجِر شبیه هیچ کلمه عربی دیگری نیست؛ زیرا اگر بخواهیم وزن آن را بگوییم ناچاریم فاعل بگوییم که در عربی به کار نرفته است.